

ترخیص تجهیزات استخراج رمزارز از گمرکات به شرط مجوز

مهرداد جمال ارونقی

معاون فنی و امور گمرکی گمرک ایران

ترخیص کالاهای موردنیاز این بخش، و همچنین امکان ترانزیت آن مسئولیت دارد. برای بررسی آخرین اقدامات صورت گرفته توسط گمرک ایران، با مهرداد جمال ارونقی - معاون فنی و امور گمرکی گمرک ایران - گفت‌وگویی انجام دادیم که با هم می‌خوانیم.

یکی از مباحث مرتبط با استفاده از فناوری رمزارز تأمین تجهیزات و امکان ترخیص آن‌ها از مبادی ورودی کشور به‌همراه مقررات‌گذاری در این زمینه است. گمرک - به‌عنوان دستگاه مسئول در بخش ورود و خروج کالا به کشور - در زمینه تعریف کد مخصوص شناسایی تجهیزات استخراج رمزارز، دریافت حقوق گمرکی،

اقدامات گمرک ایران به‌عنوان کنترل‌کننده ورود و خروج کالا به کشور در بحث تجهیزات استخراج رمزارز تاکنون چه بوده است؟

موضوع رمزارز مستقیماً به سازمان گمرک مربوط نیست و گمرکات به‌عنوان اجراکننده مقررات در امور مختلف مربوط به ورود و خروج کالا به کشور تعریف شده‌اند و این‌گونه نیست که گمرک خود مقررات‌گذاری داشته باشد. ولی وظایف و اختیاراتی طی ماده ۳ قانون امور گمرکی به گمرک داده شده که در آن تصریح شده است از دو جنبه یکی بحث اخذ حقوق ورودی و دیگری مبحث کنترل‌هایی که باید انجام بدهد، باید توسط گمرک پیگیری شود. علاوه بر اینکه گمرک یک سازمان مجری است، سازمانی ناظر و کنترل‌کننده نیز محسوب می‌شود و به این دلیل خیلی از مجوزها را باید کنترل کند تا اینکه کالایی خلاف مقررات وارد کشور نشود؛ همچنین، بحث‌های قرنطینه‌ای توسط گمرک کنترل می‌شود و مباحث استاندارد و سایر مجوزهایی که کنترل آن‌ها به گمرک واگذار شده است. یکی از مواردی که در حال حاضر نیز بحث روز محسوب می‌شود موضوع استخراج رمزارز است. در گمرک به‌دلیل اینکه باید حقوق ورودی را وصول و کنترل‌های گمرک را اعمال کنیم، همه کالاهای تحت یک کد شناسایی به گمرک اعلام می‌شوند و در واقع یک سیستم هماهنگ‌شده توصیف و کدگذاری کالا داریم که همه کالاهای

طبق همان کد باید به گمرک اظهار شوند. علاوه بر اینکه نام تجاری کالا به گمرک اعلام می‌شود، چیزی که برای گمرک ملاک قرار می‌گیرد کد شناسایی کالا است که به‌عنوان کد سیستم هماهنگ‌شده شناخته می‌شود. هم کنترل‌های گمرک حول آن کد می‌چرخد و هم بحث حقوق ورودی تجهیزات است که باید با کد شناسایی اخذ شود.

از مواردی که گمرک در این زمینه نسبت به آن تصمیم‌گیری کرد تعیین ردیف تعرفه و کد تجهیزات استخراج رمزارز بود؛ یعنی ردیف تعرفه دستگاه‌های استخراج رمزارز ۸۴۷۱۹۰ است که ابلاغ شده است. این ابلاغ به این معنی نیست که قبلاً این کد وجود نداشته، شاید ابهامی برای سازمان‌های متولی در این خصوص وجود داشته است که این کالا کجا طبقه‌بندی می‌شود و آیا ردیف تعرفه‌ای برای آن وجود دارد و آیا گمرک آن کالا را به رسمیت می‌شناسد یا خیر. پس این ردیف تعرفه قبلاً هم وجود داشت، ولی چون بحثی در این زمینه مطرح نشده و از گمرک استعلامی صورت نپذیرفته بود، لزومی به اعلام آن نبود و یا این کد رسماً معرفی نشده بود، ولی این کد قبل از آن هم وجود داشت و این کالا در ردیف ۸۴۷۱۹۰ طبقه‌بندی شد.

در خصوص این کد یا تعرفه چند نکته قابل‌توجه است. نخست اینکه این ردیف تعرفه نشان می‌دهد علاوه بر دستگاه‌های رمزارز، سایر دستگاه‌های پردازشگر و سایر دستگاه‌هایی که با رایانه نیز مرتبط‌اند هم

در آنجا طبقه‌بندی می‌شوند؛ یعنی یک کد مصرح به‌عنوان دستگاه‌های استخراج رمزارز در کتاب وجود ندارد و ردیف سایر است. دوم اینکه نشان می‌دهد حقوق ورودی این کالا در مقابل این ردیف تعرفه ۵ درصد مشخص شده و هرکسی بخواهد این کالا را وارد کند حتماً باید حقوق ورودی آن را مطابق جدول پردازد که می‌شود ۵ درصد ارزش سیف کالا که باید محاسبه و تحت عنوان حقوق ورودی به گمرک پرداخت شود. نکته سوم اینکه نشان می‌دهد هیچ‌گونه ممنوعیت و یا محدودیتی ذیل این کد و همچنین مندرجات ذیل یادداشت‌های فصل در کتاب تعرفه قید نشده است؛ یعنی اگر شما ردیف تعرفه مشروبات الکلی را در کتاب نگاه کنید، برای بحث قاچاق و یا سایر موارد چون کدهای بین‌المللی است، کد در ایران هم ترجمه شده و مشروبات الکلی هم در آن سیستم دارای کد است؛ ولی زیر آن اعلام شده است چون این کالاهای ممنوعه شرعی‌اند، اجازه ورود ندارند. اگر شما کدی که در دستگاه تولید رمزارز طبقه‌بندی می‌شود ببینید، هیچ‌گونه ممنوعیت و محدودیتی از سوی دولت اعلام نشده است که واردات این دستگاه‌ها ممنوع است. طبق قانون، واردکنندگان کالاهای دولتی و غیردولتی جهت اخذ مجوز ورود و ثبت سفارش باید منحصرأ به وزارت صمت مراجعه کنند تا بتوانند مجوز ثبت سفارش کالا را از وزارتخانه مربوطه بگیرند و پس از آن می‌توانند کالا را وارد کشور کنند.

بنابراین، گمرک در صورت وجود مقررات و قوانین مشخص، هیچ گونه مشکلی در ترخیص اقلام و تجهیزات استخراج رمزارز به ویژه برای مناطق آزاد و ویژه اقتصادی ندارد؟

در این زمینه مشکلی وجود ندارد. مصوبات دیگری را نیز اگر به گمرک در این باره ابلاغ کنند، گمرک اجرا خواهد کرد. گمرک از مراجعی است که حتماً مصوبات را اجرا می کند؛ ولی مورد خاصی را تاکنون نداشته ایم که ممانعتی از سوی گمرک خاصی در خصوص این کالا به وجود بیاید، زیرا ردیف کالای ۸۴۷۱ هنوز هم به ثبت سفارش نیاز ندارد و اگر کالا هم به اسم خاص به گمرک اظهار شود، تاکنون ممانعتی برای ترخیص یا ترانزیت آن وجود نداشته است. تا امروز نداشتیم که کسی بگوید مجوز ثبت سفارش برای واردات کالا و یا ترانزیت داشته است ولی گمرک ممانعت می کند. حال، شاید افرادی وجود داشتند که اظهار نکرده باشند و به همین دلیل ترجیح دادند به صورت غیرقانونی کالا وارد کشور کنند که مقررات خاص خود را دارد. به طور خلاصه، ورود یا ترانزیت این اقلام هرکدام دارای شرایط خاص خود به شرحی است که توضیح داده شد و گمرک در هر مورد بسته به نوع رویه ای که کالا به گمرک اظهار می شود، تشریفات قانونی لازم را انجام می دهد یا کالا را وفق مقررات ترخیص می کند و یا اجازه ترانزیت این کالا را با رعایت مقررات قانونی مربوطه می دهد.

شد و در آن تصریح کردند جهت تسهیلاتی که برای مناطق ویژه و آزاد در نظر گرفته شده است، ترانزیت این اقلام که بیش از ۳ هزار قلم هستند به ثبت سفارش نیاز ندارد. یکی از این ردیف هایی که به گمرکات ابلاغ شده است که اگر کالایی تحت ردیف تعرفه ۸۴۷۱ اظهار بشود، دیگر نیاز به مجوز ثبت سفارش ندارد که حتماً به گمرک در مبادی ورودی ارائه دهد و این کالا بدون ثبت سفارش هم می تواند ادامه مسیر بدهد و به مناطق دیگری هم برود و این کار هم قبلاً صورت گرفته و تصریح مصوبه است. نه اینکه دستگاه رمزارز را اعلام کرده باشد، بلکه یک سری از اقلام را اعلام کرده است که این هم جزو همان ردیف تعرفه ادامه مسیر پیدا می کند. جمع بندی این است که هیچ کالایی بدون مجوز از گمرک ترخیص نمی شود. اگر مجوزهای قانونی و مقرراتی لازم برای کالایی اخذ شده و به گمرک اظهار شده باشد، گمرک با ترخیص آن موافقت می کند و نمی تواند هیچ ممانعتی در این زمینه ایجاد کند. در بحث ترانزیت، با توجه به اینکه ردیف تعرفه مصرح بوده اظهار شده و حتی اگر کالا تحت عنوان دستگاه استخراج رمزارز و یا ماینر هم اظهار شده باشد، باز هم گمرک تشریفات آن را انجام داده است چه به صورت ترانزیت و چه به صورت واردات قطعی. تاکنون این کل داستانی است که اتفاق افتاده است، ولی برخی کالاها ممکن است به صورت قاچاق آمده باشند که موضوع آن متفاوت است.

اگر وزارت صمت با ورود این کالا موافقت کند، تشریفات دیگر هم توسط گمرک انجام می شود و این کالا می تواند وارد کشور شود که چندین مورد هم دیدیم که وزارت صمت نسبت به صدور مجوز ورود و ثبت سفارش برای این کالا اقدام کرده؛ یعنی مجوز ثبت سفارش از سوی وزارت صمت برای این کالا صادر شده است.

در خصوص بحث مجوزهای فنی و قانونی دیگری که برای واردات این دستگاهها ممکن است مورد نیاز باشد و نهادهای دیگری همچون سازمان استاندارد، سازمان مناطق آزاد، و یا سایر دستگاهها متولی صدور آنند، گمرک چه موضعی دارد؟

در این قسمت هم ما از استاندارد پرسیدیم که اعلام کردند نیاز به استاندارد اجباری ندارد. بحث دیگر بردن این دستگاههای رمزارز از مبادی ورودی ما به داخل مناطق ویژه و مناطق آزاد بود که این اتفاق هم افتاد و از چند مصوبه در این خصوص استفاده شد. البته طبق مصوبه اول، دولت اعلام کرد ورود هرگونه کالایی به داخل کشور از قبیل ترانزیت و غیر از آن منوط به این است که حتماً ثبت سفارش آن اخذ شود؛ بنابراین همه کالاها نیاز داشتند که ثبت سفارش بگیرند و جهت ترانزیت و ورود کالا به صورت قطعی ثبت سفارش را به گمرک در هنگام مبادی ورودی و ورود به کشور ارائه دهند. از سویی نیز مصوبه ای بعد از مصوبه اول توسط هیئت وزیران ارائه